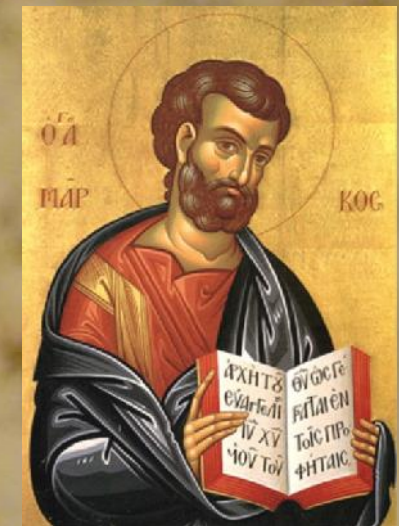


Markus' verhaal
de nieuwe Exodus
in Jezus





Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Opbouw & structuur

Proloog (1:1-14/15)

Jezus en Jesaja's nieuwe exodus verlossing (1:14/15 - 8:21/30)

- Jahweh's overwinning aangekondigd (1:14/15 – 45)
- Nieuwe wijnzakken: onenigheid rond Jezus (2:1 – 3:19/30)
- Tekenen van de nieuwe exodus en Jezus' verwerping (3:20/31 – 6:13)
- Brood, zuurdeeg en het onbegrip van de discipelen (6:14 – 8:21/30)

De weg van de nieuwe exodus (8:22/31 – 10:45/52)

1^e lijdensaankondiging en onderwijs (8:31 – 9:1)

- Verheerlijking op de berg (9:2-13)
- Opnieuw een fiasco na een nieuwe Sinaï ervaring (9:14 – 29)

2^e lijdensaankondiging en onderwijs (9:30 - 41)

- Ware heiligheid (9:42 – 10:31)

3^e lijdensaankondiging (10:32 – 45)

- Blinde Barthimeüs (10:46 -52)

Aankomst en verwerping in Jeruzalem (11:1 – 15:47)

- Jezus' aankomst in Zijn tempel (11:1 – 12:44)
- Oordeelsaankondiging over de tempel en de erkenning v/d Mensenzoon (13:1-37)
- Jezus' proces, dood en graf (14:1 – 15:47)

Epiloog 'want zij waren bang' (16:1-8)



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De confrontatie met de tempeloverheden

'En toen Jezus zag dat hij verstandig had geantwoord, zei Hij tot hem:

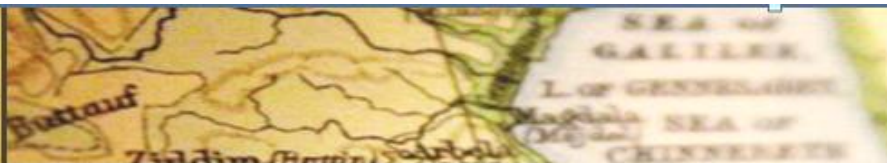
U bent niet ver van het koninkrijk van God. En niemand durfde meer iets aan Hem te vragen.

En Jezus antwoordde en zei, terwijl Hij leerde in de tempel: Hoe zeggen de schriftgeleerden dat de Christus een Zoon van David is? David zelf heeft door de Heilige Geest gezegd: 'De Heer heeft tot mijn Heer gezegd: Zit aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden onder uw voeten stel'. David zelf noemt Hem 'Heer', hoe is Hij dan zijn Zoon? En de grote menigte hoorde Hem graag. En in zijn leer zei Hij tot hen: Kijkt u uit voor de schriftgeleerden, die gesteld zijn op het wandelen in lange kleren, begroetingen op de markten, eerste zetels in de synagogen en eerste plaatsen bij de maaltijden; die de huizen van de weduwen opeten en voor de schijn lang bidden. Dezen zullen een zwaarder oordeel ontvangen.

En Jezus ging zitten tegenover de schatkist en zag hoe de menigte geld wierp in de schatkist, en vele rijken wierpen er veel in. En een arme weduwe kwam en wierp er twee koperstukjes in, dat is een kwadrant.

En Hij riep zijn discipelen bij Zich en zei tot hen: Voorwaar, Ik zeg u, dat deze arme weduwe er meer heeft in geworpen dan allen die iets in de schatkist hebben geworpen. Want allen hebben er van hun overvloed ingeworpen, maar zij heeft van haar gebrek er alles wat zij had in geworpen, haar hele levensonderhoud.'

(Mk.12:34-44)

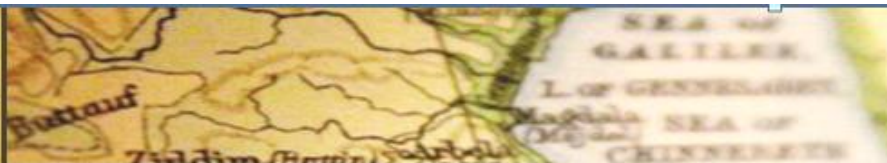


Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Opbouw & Structuur

- 10:46-52: **a. Genezing van de blinde Barthimeüs**
- 11:1-11: **b. De (niet) triomfantelijke intocht**
- 11:12-14: **c. De vervloeking van de vijgenboom**
- 11:15-19: **d. Het tempelincident (reiniging/oordeel?)**
- 11:20-25: **e. De les van de verdorde vijgenboom**
- f. De Heer van de tempel leert in Zijn huis**
 - I. Jezus' gezag en Johannes (11:27-33)
 - II. De gelijkenis van de wijngaard & pachters (12:1-12)
 - III. Caesar & keizerlijke belastingen (12:13-17)
 - IV. Vraag over de opstanding (12:18-27)
 - V. Het grote gebod (12:28-34)
 - VI. Davids Heer en Zoon (12:35-37)**
 - VII. Veroordeling van de Schriftgeleerden (12:38-40)
 - VIII. Het offer van de weduwe (12:41-44)

Het einde van een tijdperk: Gods oordeel over Jeruzalem en zijn onreine tempel



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Dauids Heer en zoon

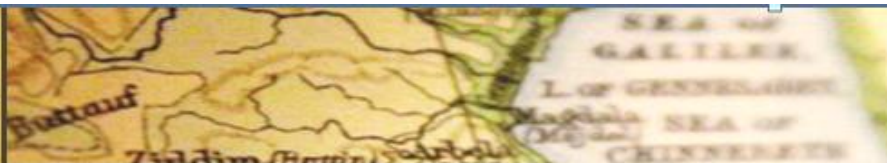
'En niemand durfde meer iets aan Hem te vragen. En Jezus antwoordde en zei, terwijl Hij leerde in de tempel: Hoe zeggen de schriftgeleerden dat de Christus een Zoon van David is?

David zelf heeft door de Heilige Geest gezegd: 'De Heer heeft tot mijn Heer gezegd: Zit aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden onder uw voeten stel'. David zelf noemt Hem 'Heer', hoe is Hij dan zijn Zoon? En de grote menigte hoorde Hem graag.' (Mk.12:34b-37)

- ❖ De Heer van de tempel en Gods hoeksteen is 'gerechtvaardigd' ➡ Gods wil is: Hoor Hem!

'En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als iemand die gezag heeft, en niet als de schriftgeleerden.' (Mk.1:22)

- ❖ Dit zijn de '**bouwlieden**' die 'de steen' willen aanpakken ➡ Jezus betoont zijn superioriteit
- ❖ Nu neemt Jezus het initiatief om hun verkeerde vooronderstellingen in het licht te stellen...
- ❖ **Waarom juist deze vraag?** Denk aan Petrus antwoord en de menigten bij de intocht...
- ❖ **Wie denken zij te verwelkomen ...of te verwerpen?!**
- ❖ Jezus confronteert het gezag van de Schriftgeleerden met **het gezag van Gods Geest**



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

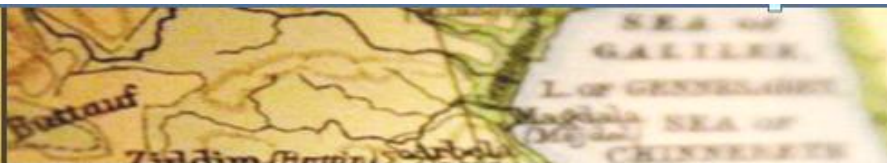
Dauids Heer en zoon

'En niemand durfde meer iets aan Hem te vragen. En Jezus antwoordde en zei, terwijl Hij leerde in de tempel: Hoe zeggen de schriftgeleerden dat de Christus een Zoon van David is?

David zelf heeft door de Heilige Geest gezegd: 'De Heer heeft tot mijn Heer gezegd:

Zit aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden onder uw voeten stel'. David zelf noemt Hem 'Heer', hoe is Hij dan zijn Zoon? En de grote menigte hoorde Hem graag.' (Mk.12:34b-37)

- ❖ Jezus wijst op Ps.110 in de veronderstelling dat David sprak over de komende Messias
- ❖ Ps.110 was in Jezus' dagen een ware nachtmerrie voor de rabbi's **2 tronen in de hemel?!**
- ❖ Psalm 110 gaat verder dan Psalm 2, *waarvan de stem uit de hemel over Jezus getuigde*
- ❖ De logica van Ps.110 is dat 'vaders' hun zonen nooit 'Heer' noemen, en bijgevolg...
- ❖ Wie zijn '**de vijanden**' in Jeruzalem die aan Jezus' voeten onderworpen zullen worden?
- ❖ In Ps.110 zijn het de vijandige volkeren, *maar hier gaat het om Israëls leiderschap?!*
- ❖ Doordat zij '**Dauids Heer**' verwerpen, zal juist Jeruzalem en de tempel verwoest worden!
- ❖ **Ps.110** geeft de verklaring waarom in **Ps.118** de '**verworpen steen**' de '**hoeksteen**' wordt!



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Dauids Heer en zoon

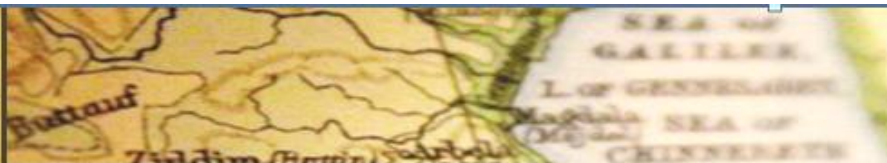
'En niemand durfde meer iets aan Hem te vragen. En Jezus antwoordde en zei, terwijl Hij leerde in de tempel: Hoe zeggen de schriftgeleerden dat de Christus een Zoon van David is?

David zelf heeft door de Heilige Geest gezegd: 'De Heer heeft tot mijn Heer gezegd:

Zit aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden onder uw voeten stel'. David zelf noemt Hem 'Heer', hoe is Hij dan zijn Zoon? En de grote menigte hoorde Hem graag.' (Mk.12:34b-37)

- ❖ Jezus wijst op Ps.110 in de veronderstelling dat David sprak over de komende Messias
- ❖ Ps.110 was in Jezus' dagen een ware nachtmerrie voor de rabbi's **2 tronen in de hemel?!**
- ❖ Psalm 110 gaat verder dan Psalm 2, *waarvan de stem uit de hemel over Jezus getuigde*
- ❖ De logica van Ps.110 is dat 'vaders' hun zonen nooit 'Heer' noemen, en bijgevolg...
- ❖ Wie zijn '**de vijanden**' in Jeruzalem die aan Jezus' voeten onderworpen zullen worden?
- ❖ In Ps.110 zijn het de vijandige volkeren, *maar hier gaat het om Israëls leiderschap?!*
- ❖ Veelbetekenend wijst Jezus opnieuw op Ps.110 tijdens zijn verhoor bij hogepriester Kajafas

'Bent U de Christus, de Zoon van de Gezegende? Jezus nu zei: Ik ben het. En u zult de Mensenzoon zien zitten aan de rechterhand van de kracht en zien komen met de wolken van de hemel.' (Mk.14:61,62)



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Dauids Heer en zoon

'En niemand durfde meer iets aan Hem te vragen. En Jezus antwoordde en zei, terwijl Hij leerde in de tempel: Hoe zeggen de schriftgeleerden dat de Christus een Zoon van David is?

David zelf heeft door de Heilige Geest gezegd: 'De Heer heeft tot mijn Heer gezegd: Zit aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden onder uw voeten stel'. David zelf noemt Hem 'Heer', hoe is Hij dan zijn Zoon? En de grote menigte hoorde Hem graag.' (Mk.12:34b-37)

❖ **Jezus drijft dit op de spits; denken jullie waarlijk dat de Messias enkel Dauids zoon is??**

❖ De grote menigten hoorden Jezus graag, *maar waarom?*

'Herodes was bang voor Johannes, daar hij wist dat hij een rechtvaardig en heilig man was, en hij beschermde hem; en toen hij hem had gehoord, was hij in grote verlegenheid; en hij hoorde hem graag!' (Mk.6:20)

❖ Het is duidelijk dat de Schriftgeleerden geen antwoord hebben, vandaar volgt nu... oordeel

❖ **Waarom?** Zij zijn de '**bouwlieden**' die verantwoordelijk zijn voor Israëls welzijn!

'Naar de genade van God die mij gegeven is, heb ik als een wijs bouwmeester het fundament gelegd en een ander bouwt erop. Maar laat ieder uitkijken hoe hij erop bouwt. ...ieders werk zal openbaar worden. Want de dag zal het aan het licht brengen, omdat deze in vuur geopenbaard wordt, en hoe ieders werk is, dat zal het vuur beproeven.' (1Kor.3:10,13)



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Opbouw & Structuur

- 10:46-52: **a. Genezing van de blinde Barthimeüs**
- 11:1-11: **b. De (niet) triomfantelijke intocht**
- 11:12-14: **c. De vervloeking van de vijgenboom**
- 11:15-19: **d. Het tempelincident (reiniging/oordeel?)**
- 11:20-25: **e. De les van de verdorde vijgenboom**
- f. De Heer van de tempel leert in Zijn huis**
 - I. Jezus' gezag en Johannes (11:27-33)
 - II. De gelijkenis van de wijngaard & pachters (12:1-12)
 - III. Caesar & keizerlijke belastingen (12:13-17)
 - IV. Vraag over de opstanding (12:18-27)
 - V. Het grote gebod (12:28-34)
 - VI. Davids Heer en Zoon (12:35-37)
 - VII. Veroordeling van de Schriftgeleerden (12:38-40)
 - VIII. Het offer van de weduwe (12:41-44)

Het einde van een tijdperk: Gods oordeel over Jeruzalem en zijn onreine tempel



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

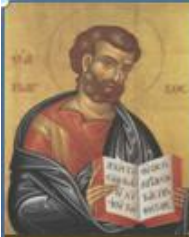
Veroordeling van de Schriftgeleerden

'En in zijn leer zei Hij tot hen: Kijkt u uit voor de schriftgeleerden, die gesteld zijn op het wandelen in lange kleren, begroetingen op de markten, eerste zetels in de synagogen en eerste plaatsen bij de maaltijden; die de huizen van de weduwen opeten en voor de schijn lang bidden. Dezen zullen een zwaarder oordeel ontvangen.' (Mk.12:38-40)

- ❖ De Schriftgeleerden zijn niet bezorgd om Israëls welzijn, *maar hebben andere prioriteiten*
- ❖ Belangrijk om Jezus' oordeel te begrijpen in het licht van zijn onderwijs in de wegsectie
- ❖ Wandelen in lange klederen → praalzucht tijdens openbaar optreden (status & aanzien)
- ❖ Begroetingen op de markten?!

'En waar Hij ook kwam, in dorpen of in steden of op de velden, daar legden zij de zieken op de markten... en toen zij zagen dat sommigen van zijn discipelen met onreine, dat is met ongewassen handen brood aten, (Schriftgeleerden en Farizeeën uit Jeruzalem) als zij van de markt komen, eten zij niet tenzij zij zich hebben gereinigd...' (Mk.6:56; 7:3,4)

- ❖ Je moet achteraf wel je handen wassen, *maar wij genieten van de aandacht op de markt!*
- ❖ Eerste plaatsen in de synagoge en tijdens maaltijden → eer & ontzag van mensen



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Veroordeling van de Schriftgeleerden

'En in zijn leer zei Hij tot hen: Kijkt u uit voor de schriftgeleerden, die gesteld zijn op het wandelen in lange kleren, begroetingen op de markten, eerste zetels in de synagogen en eerste plaatsen bij de maaltijden; die de huizen van de weduwen opeten en voor de schijn lang bidden.

Dezen zullen een zwaarder oordeel ontvangen.' (Mk.12:38-40)

❖ De huizen van de weduwen opeten → liefde voor geld & godsvrucht bron van geldgewin

'Treffend heeft Jesaja over u, huichelaars, geprofeteerd, zoals geschreven staat: 'Dit volk eert Mij met de lippen, maar hun hart is ver van Mij vandaan; en tevergeefs vereren zij Mij, door leringen te leren die geboden van mensen zijn'. Want Mozes heeft gezegd: 'Eer uw vader en uw moeder', en: 'Wie vader of moeder vloekt, moet de dood sterven'. Maar u zegt: 'Als een mens tot zijn vader of zijn moeder zegt: Het is korban (dat is: een gave), wat u ook van mij ten nutte zou kunnen komen', - dan laat u hem niet meer toe iets voor zijn vader of zijn moeder te doen,' (Mk.7:6,7,10-12)

❖ **Zetten kinderen aan** om hun verantwoordelijkheid te ontlopen en hun ouders te bedriegen!

❖ Herinnert u de opening → het goede nieuws Jes.40:3 en de waarschuwing naar Mal.3:1

'Ik zal tot u ten gerichte naderen; Ik zal een snelle aanklager zijn tegen de tovenaars, tegen de echtbrekers, tegen de meinedigen, tegen hen die het loon van de dagloner drukken, weduwe en wees verdrukken, en de vreemdelling terzijde dringen, maar Mij niet vrezen, zegt Jahweh der legermachten' (Mal.3:5)



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Veroordeling van de Schriftgeleerden

'En in zijn leer zei Hij tot hen: Kijkt u uit voor de schriftgeleerden, die gesteld zijn op het wandelen in lange kleren, begroetingen op de markten, eerste zetels in de synagogen en eerste plaatsen bij de maaltijden; die de huizen van de weduwen opeten en voor de schijn lang bidden. Dezen zullen een zwaarder oordeel ontvangen.' (Mk.12:38-40)

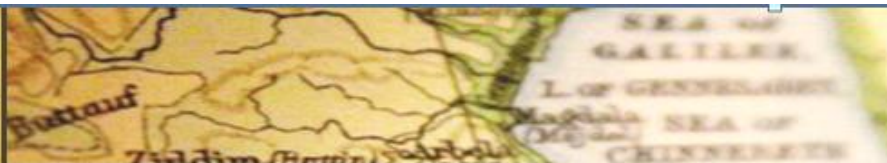
❖ De huizen van de weduwen opeten → liefde voor geld & godsvrucht bron van geldgewin

'Treffend heeft Jesaja over u, huichelaars, geprofeteerd, zoals geschreven staat: 'Dit volk eert Mij met de lippen, maar hun hart is ver van Mij vandaan; en tevergeefs vereren zij Mij, door leringen te leren die geboden van mensen zijn'. Want Mozes heeft gezegd: 'Eer uw vader en uw moeder', en: 'Wie vader of moeder vloekt, moet de dood sterven'. Maar u zegt: 'Als een mens tot zijn vader of zijn moeder zegt: Het is korban (dat is: een gave), wat u ook van mij ten nutte zou kunnen komen', - dan laat u hem niet meer toe iets voor zijn vader of zijn moeder te doen,' (Mk.7:6,7,10-12)

❖ **Zetten kinderen aan** om hun verantwoordelijkheid te ontlopen en hun ouders te bedriegen!

❖ Herinnert u de opening → het goede nieuws Jes.40:3 en de waarschuwing naar Mal.3:1

'Laten niet velen leraars worden, mijn broeders,
daar u weet dat wij een des te strenger oordeel zullen ontvangen.'
(Jak.3:1)

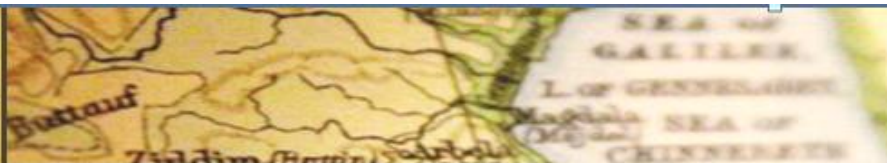


Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Opbouw & Structuur

- 10:46-52: **a. Genezing van de blinde Barthimeüs**
- 11:1-11: **b. De (niet) triomfantelijke intocht**
- 11:12-14: **c. De vervloeking van de vijgenboom**
- 11:15-19: **d. Het tempelincident (reiniging/oordeel?)**
- 11:20-25: **e. De les van de verdorde vijgenboom**
- f. De Heer van de tempel leert in Zijn huis**
 - I. Jezus' gezag en Johannes (11:27-33)
 - II. De gelijkenis van de wijngaard & pachters (12:1-12)
 - III. Caesar & keizerlijke belastingen (12:13-17)
 - IV. Vraag over de opstanding (12:18-27)
 - V. Het grote gebod (12:28-34)
 - VI. Davids Heer en Zoon (12:35-37)
 - VII. Veroordeling van de Schriftgeleerden (12:38-40)
 - VIII. Het offer van de weduwe (12:41-44)

Het einde van een tijdperk: Gods oordeel over Jeruzalem en zijn onreine tempel

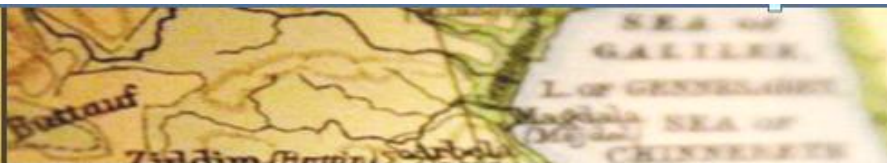


Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Het offer van de weduwe

'En Jezus ging zitten tegenover de schatkist en zag hoe de menigte geld wierp in de schatkist, en vele rijken wierpen er veel in. En een arme weduwe kwam en wierp er twee koperstukjes in, dat is een kwadrant. En Hij riep zijn discipelen bij Zich en zei tot hen: Voorwaar, Ik zeg u, dat deze arme weduwe er meer heeft in geworpen dan allen die iets in de schatkist hebben geworpen. Want allen hebben er van hun overvloed ingeworpen, maar zij heeft van haar gebrek er alles wat zij had in geworpen, haar hele levensonderhoud.' (Mk. 12:38-40)

- ❖ *Ondanks de puinhoop in Jeruzalem zijn er toch nog tekenen van oprechte toewijding*
- ❖ Deze 'arme' weduwe is naar Jezus' samenvatting v/d Wet een *toonbeeld van toewijding!*
- ❖ Deze arme weduwe heeft God waarlijk lief met heel haar zijn!
- ❖ Koperstukjes zijn de kleinste muntjes in omloop ➡ 1 / 64 van het loon van een dagloner
- ❖ Wat leert ons deze passage over Gods tempel waar Zijn karakter gezien moet worden?
- ❖ Een olijfbom met een vol bladerdek maar zonder vroege vrucht. . .
- ❖ *Heeft in dit licht de aanbidding & offers die er gebracht worden enige waarde of betekenis?*
- ❖ Gezien de overvloed is het normaal dat een weduwe onder Gods volk zo'n armoede kent?



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Opbouw & structuur

Proloog (1:1-14/15)

Jezus en Jesaja's nieuwe exodus verlossing (1:14/15 - 8:21/30)

- Jahweh's overwinning aangekondigd (1:14/15 – 45)
- Nieuwe wijnzakken: onenigheid rond Jezus (2:1 – 3:19/30)
- Tekenen van de nieuwe exodus en Jezus' verwerping (3:20/31 – 6:13)
- Brood, zuurdeeg en het onbegrip van de discipelen (6:14 – 8:21/30)

De weg van de nieuwe exodus (8:22/31 – 10:45/52)

1^e lijdensaankondiging en onderwijs (8:31 – 9:1)

- Verheerlijking op de berg (9:2-13)
- Opnieuw een fiasco na een nieuwe Sinaï ervaring (9:14 – 29)

2^e lijdensaankondiging en onderwijs (9:30 - 41)

- Ware heiligheid (9:42 – 10:31)

3^e lijdensaankondiging (10:32 – 45)

- Blinde Barthimeüs (10:46 -52)

Aankomst en verwerping in Jeruzalem (11:1 – 15:47)

- Jezus' aankomst in Zijn tempel (11:1 – 12:44)
- **Oordeelsaankondiging over de tempel en de erkenning v/d Mensenzoon** (13:1-37)
- Jezus' proces, dood en graf (14:1 – 15:47)

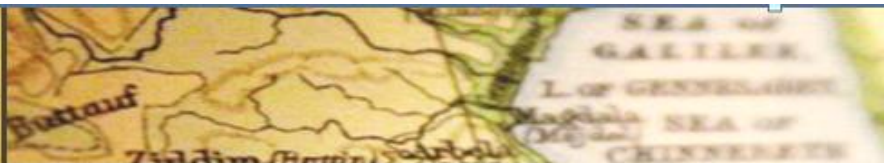
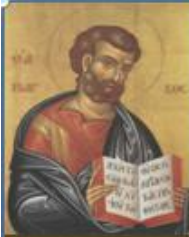
Epiloog 'want zij waren bang' (16:1-8)



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Het oordeel en de ondergang van Jeruzalem

'En toen Hij uit de tempel ging, zei een van zijn discipelen tot Hem: Meester, zie, wat een grote stenen en wat een grote gebouwen! En Jezus zei tot hem: Zie je deze grote gebouwen? Er zal hier geen enkele steen op de andere steen gelaten worden die niet zal worden afgebroken. En toen Hij op de Olijfberg zat, tegenover de tempel, vroegen Petrus, Jakobus, Johannes en Andreas Hem afzonderlijk: Zeg ons, wanneer zullen deze dingen zijn, en wat is het teken wanneer al deze dingen in vervulling zullen gaan? Jezus nu begon hun te zeggen: Kijkt u uit dat niemand u misleidt. Velen zullen komen onder mijn naam en zeggen: Ik ben het, en zij zullen velen misleiden. Wanneer u nu zult horen van oorlogen en geruchten van oorlogen, wordt niet verschrikt, want het moet gebeuren, maar het is nog niet het einde; want volk zal opstaan tegen volk en koninkrijk tegen koninkrijk. Er zullen aardbevingen zijn in verschillende plaatsen; en er zullen hongersnoden en onlusten zijn. Deze dingen zijn een begin van de weeën. Kijkt u echter uit voor uzelf; zij zullen u overleveren aan raadsvergaderingen en in synagogen zult u worden geslagen en voor stadhouders en koningen zult u worden gesteld ter wille van Mij, tot een getuigenis voor hen; en aan alle volken moet eerst het evangelie worden gepredikt. En wanneer zij u wegleiden om u over te leveren, weest tevoren niet bezorgd wat u zult spreken, maar al wat u op dat uur zal worden gegeven, spreekt dat; want u bent het niet die spreekt, maar de Heilige Geest. En de ene broer zal de andere broer tot de dood overleveren en een vader zijn kind; en kinderen zullen opstaan tegen ouders en hen ter dood brengen. En u zult door allen worden gehaat ter wille van mijn naam; wie echter zal volharden tot het einde, die zal behouden worden.'



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Het oordeel en de ondergang van Jeruzalem

Wanneer u nu de gruwel van de verwoesting zult zien staan waar het niet behoort, -laat hij die het leest erop letten! -laten dan zij die in Judea zijn, vluchten naar de bergen; laat hij die op het dak is, niet naar beneden gaan en niet naar binnen gaan om iets uit zijn huis te halen; en laat hij die op het veld is, niet terugkeren naar wat achter hem ligt om zijn kleet te halen. Wee echter de zwangeren en de zogenden in die dagen. Bidt ook dat het niet 's winters gebeurt. Want die dagen zullen zo'n verdrukking zijn als er niet geweest is van het begin van de schepping die God heeft geschapen, tot nu toe, en er geenszins meer zal komen. En als de Heer die dagen niet had verkort, zou geen vlees behouden worden, maar ter wille van de uitverkorenen die Hij heeft uitverkoren, heeft Hij die dagen verkort. En als dan iemand tot u zegt: Zie, hier is de Christus, zie, Hij is daar, gelooft het niet. Want er zullen valse christussen en valse profeten opstaan en tekenen en wonderen geven om zo mogelijk de uitverkorenen te misleiden. Kijkt u echter uit! Van tevoren heb Ik u alles gezegd. Maar in die dagen, na die verdrukking, zal de zon verduisterd worden en de maan zal haar schijnsel niet geven, en de sterren zullen uit de hemel vallen en de krachten die in de hemelen zijn, zullen wankelen. En dan zullen zij de Mensenzoon zien komen in wolken, met grote kracht en heerlijkheid. En dan zal Hij zijn engelen uitzenden en zijn uitverkorenen bijeenverzamen uit de vier windstreken van het einde van de aarde tot het einde van de hemel. Leert nu van de vijgenboom deze gelijkenis: Wanneer zijn tak al zacht wordt en de bladeren uitspruiten, dan weet u dat de zomer nabij is. Zo ook u, wanneer u deze dingen zult zien gebeuren, weet dan dat het nabij is, voor de deur!

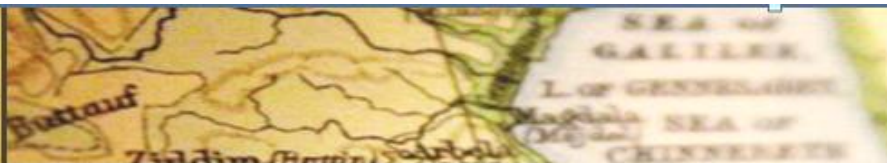


Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Het oordeel en de ondergang van Jeruzalem

‘Voorwaar, Ik zeg u: dit geslacht zal geenszins voorbijgaan totdat al deze dingen zijn gebeurd. De hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar mijn woorden zullen geenszins voorbijgaan. Van die dag of dat uur echter weet niemand, ook de engelen in de hemel niet, ook de Zoon niet, behalve de Vader. Kijkt u uit, waakt en bidt; want u weet niet wanneer het de tijd is: zoals een mens die buitenslands gaat, zijn huis verlaat en aan zijn slaven macht geeft, aan ieder zijn werk, en de deurwachter gebiedt te waken. Waakt dan! Want u weet niet wanneer de heer van het huis komt, ‘s avonds of te middernacht of met het hanengekraai of ‘s morgens vroeg; opdat hij, als hij plotseling komt, u niet in slaap vindt. Wat Ik nu tot u zeg, zeg Ik tot allen: Waakt!’

(Mk.13:1-37)



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Inleidende opmerkingen

'En toen Hij uit de tempel ging, zei een van zijn discipelen tot Hem: Meester, zie, wat een grote stenen en wat een grote gebouwen! En Jezus zei tot hem: Zie je deze grote gebouwen? Er zal hier geen enkele steen op de andere steen gelaten worden die niet zal worden afgebroken. En toen Hij op de Olijfberg zat, tegenover de tempel, vroegen Petrus, Jakobus, Johannes en Andreas Hem afzonderlijk: Zeg ons, wanneer zullen deze dingen zijn, en wat is het teken wanneer al deze dingen in vervulling zullen gaan? (Mk.13:1-4)

❖ **Jezus' eindtijdrede? De aankondiging van Jezus' wederkomst? Ja, maar wat is dit?**

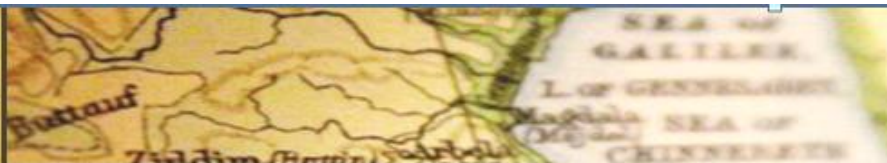
'De hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar mijn woorden zullen geenszins voorbijgaan. Van die dag of dat uur echter weet niemand, ook de engelen in de hemel niet, ook de Zoon niet, behalve de Vader.' (Mk.13:31-32)

❖ **Geeft geen betrekking op hun vraag en vers 33 is voor de discipelen totaal zinloos...**

'Maar in die dagen, na die verdrukking, zal de zon verduisterd worden en de maan zal haar schijnsel niet geven, en de sterren zullen uit de hemel vallen en de krachten die in de hemelen zijn, zullen wankelen. En dan zullen zij de Mensenzoon zien komen in wolken, met grote kracht en heerlijkheid.' (Mk.13:24-26)

❖ **Het mag duidelijk zijn dat wat Jezus aankondigt zich tijdens deze generatie zal voltrekken**

'Voorwaar, Ik zeg u: dit geslacht zal geenszins voorbijgaan totdat al deze dingen zijn gebeurd.' (vers 30)



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Inleidende opmerkingen

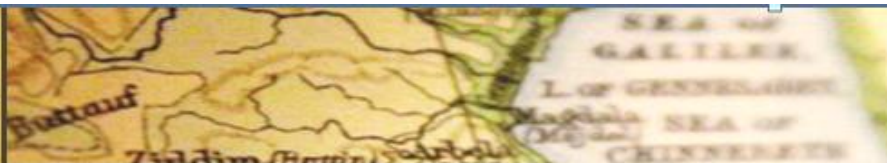
'En toen Hij uit de tempel ging, zei een van zijn discipelen tot Hem: Meester, zie, wat een grote stenen en wat een grote gebouwen! En Jezus zei tot hem: Zie je deze grote gebouwen? Er zal hier geen enkele steen op de andere steen gelaten worden die niet zal worden afgebroken. En toen Hij op de Olijfberg zat, tegenover de tempel, vroegen Petrus, Jakobus, Johannes en Andreas Hem afzonderlijk: Zeg ons, wanneer zullen deze dingen zijn, en wat is het teken wanneer al deze dingen in vervulling zullen gaan? (Mk.13:1-4)

❖ **Jezus' eindtijdrede? De aankondiging van Jezus' wederkomst? Ja, maar wat is dit?**

❖ Jezus woorden ➡ standaard profetisch taalgebruik, poëtische beelden, krachtige metaforen

'Wanneer u nu de gruwel van de verwoesting zult zien staan waar het niet behoort,
-laat hij die het leest erop letten! ...' (Mk.13:14)

❖ Verwijzing naar Daniel 12 ➡ **maar pas op, het is niet wat jullie denken dat het is!**



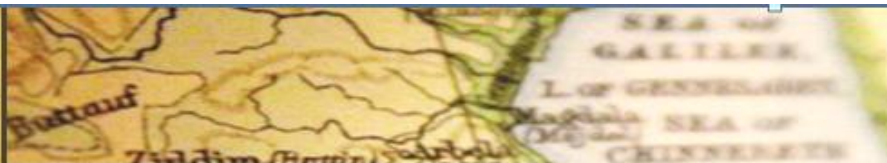
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Inleidende opmerkingen

'En toen Hij uit de tempel ging, zei een van zijn discipelen tot Hem: Meester, zie, wat een grote stenen en wat een grote gebouwen! En Jezus zei tot hem: Zie je deze grote gebouwen? Er zal hier geen enkele steen op de andere steen gelaten worden die niet zal worden afgebroken. En toen Hij op de Olijfberg zat, tegenover de tempel, vroegen Petrus, Jakobus, Johannes en Andreas Hem afzonderlijk: Zeg ons, wanneer zullen deze dingen zijn, en wat is het teken wanneer al deze dingen in vervulling zullen gaan? (Mk.13:1-4)

- ❖ **Jezus' eindtijdrede? De aankondiging van Jezus' wederkomst? Ja, maar wat is dit?**
- ❖ Herinnert u Jezus 'niet triomfantelijke' intocht naar het standaardpatroon in de oudheid
- ❖ Wat zijn de gevolgen indien een koning bij zijn komst niet in 'zijn' stad verwelkomd wordt?
- ❖ De koning zal terugkomen met zijn legers, de stad verwoesten *en de rebelse leiders doden*
- ❖ In **Mattheüs** ➡ gelijkenis v/d trouweloze pachters ➡ *de gelijkenis van het bruiloftsfeest*

'De koning nu werd toornig, en hij zond zijn legers en bracht die moordenaars om en stak hun stad in brand!' (Mt.21:7)



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus aankondiging: verwoesting v/d tempel

'En toen Hij uit de tempel ging, zei een van zijn discipelen tot Hem: Meester, zie, wat een grote stenen en wat een grote gebouwen! En Jezus zei tot hem: Zie je deze grote gebouwen? Er zal hier geen enkele steen op de andere steen gelaten worden die niet zal worden afgebroken. En toen Hij op de Olijfberg zat, tegenover de tempel, vroegen Petrus, Jakobus, Johannes en Andreas Hem afzonderlijk: Zeg ons, wanneer zullen deze dingen zijn, en wat is het teken wanneer al deze dingen in vervulling zullen gaan? (Mk.13:1-4)

❖ De Heer van de tempel verlaat Zijn tempel en trekt naar de olijfberg... **Een déjà vu?**

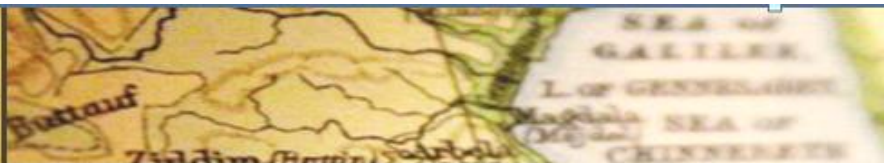
'Maar de wandel van hen die hun hart verpand hebben aan hun afschuwelijkheden en gruwelen, zal Ik op hun hoofd doen neerkomen, luidt het woord van Jahweh de Heer. ...de heerlijkheid van Jahweh steeg op uit het midden der stad en plaatste zich op de berg die ten oosten van de stad ligt.' (Ezech.11:21,23)

❖ Een ongenoemde discipel wijst Jezus op het 'blijvende karakter' van de tempel...

❖ Jezus weerlegt meteen ➡ permanent?! ➡ geen steen zal op de ander gelaten worden!

❖ **Merkwaardige opmerking van deze discipel na wat er sedert de intocht gebeurd is?!**

❖ *Geen steen zal op de andere gelaten worden?* **Letterlijk fotografisch plaatje?**



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus aankondiging: verwoesting v/d tempel

'En toen Hij uit de tempel ging, zei een van zijn discipelen tot Hem: Meester, zie, wat een grote stenen en wat een grote gebouwen! En Jezus zei tot hem: Zie je deze grote gebouwen? Er zal hier geen enkele steen op de andere steen gelaten worden die niet zal worden afgebroken. En toen Hij op de Olijfberg zat, tegenover de tempel, vroegen Petrus, Jakobus, Johannes en Andreas Hem afzonderlijk: Zeg ons, wanneer zullen deze dingen zijn, en wat is het teken wanneer al deze dingen in vervulling zullen gaan? (Mk.13:1-4)

- ❖ Standaard profetisch poëtisch taalgebruik → krachtige beelden en sprekende metaforen

'Daarom zal omwille van u Sion als een akker omgeploegd worden, Jeruzalem een puinhoop worden en de berg van dit huis tot woudhoogten.' (Micha 3:12)

'Welnu, omdat u al deze daden doet, spreekt Jahweh, en Ik vroeg en laat tot u sprak, maar u niet geluisterd hebt, en Ik u geroepen heb, maar u niet geantwoord hebt, zal Ik met dit huis waarover Mijn Naam is uitgeroepen, waarop u vertrouwt, en met deze plaats, die Ik u en uw vaders gegeven heb, doen zoals Ik met Silo heb gedaan.' (Jer.7:13,14)

- ❖ *Zijn we recentelijk al 'steen - taal' tegen gekomen?*
- ❖ *Omdat zij 'Gods steen' verworpen hebben zal geen steen op de andere gelaten worden...*



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus aankondiging: verwoesting v/d tempel

'En toen Hij uit de tempel ging, zei een van zijn discipelen tot Hem: Meester, zie, wat een grote stenen en wat een grote gebouwen! En Jezus zei tot hem: Zie je deze grote gebouwen? Er zal hier geen enkele steen op de andere steen gelaten worden die niet zal worden afgebroken. En toen Hij op de Olijfberg zat, tegenover de tempel, vroegen Petrus, Jakobus, Johannes en Andreas Hem afzonderlijk: Zeg ons, wanneer zullen deze dingen zijn, en wat is het teken wanneer al deze dingen in vervulling zullen gaan? (Mk.13:1-4)

- ❖ Jezus gaat zitten om onderwijs te geven, zoals bij de gelijkenis van **de 4 bodems**
- ❖ Jezus zit op de berg waar Gods volk de tussenkomst van Jahweh tot verlossing verwachtte
- ❖ Wanneer Israel als de volkeren is ➡ *zijn al die profetische teksten op hen van toepassing*
- ❖ Dit is de plaats '**tegenover de tempel**' waar Jezus sprak n.a.v. de verdorde olijfboom. . .

'Want, voorwaar, Ik zeg u: wie tegen deze berg zal zeggen: Word opgeheven en in de zee geworpen, en niet zal twifelen in zijn hart, maar zal geloven dat wat hij zegt, gebeuren zal, het zal hem gebeuren wat hij zegt.' (Mk.11:23)

- ❖ **Waar worden deze 4 voor het eerst samen vernoemd?**

Markus' verhaal
de nieuwe Exodus
in Jezus

